

litin perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset 1.8.2026 alkaen (1-6.vuosiluokat)

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 19.05.2026
28/12.00.02/2026

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja Aarne Ylipiha, puh. 040 483 3732
aarne.ylipiha@iitti.fi

Opetushallituksen muutosmääräysten myötä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet muuttuva 1.8.2026 alkaen. litin kunnan opetussuunnitelmat esiopetuksen, perusopetuksen sekä lukion osalta tulee päivittää perusteiden mukaisiksi. litin kunnan perusopetuksen ja lukion opetussuunnitelmat on viety ePerusteet-palveluun, johon opetushallitus päivittää opetussuunnitelmien valtakunnalliset perusteet ja niiden muutokset. Palvelussa julkaistut opetussuunnitelmat pysyvät lakisäätöinä ja ajan tasaisina. litin kunnan esiopetuksen opetussuunnitelman päivittämisestä vastaa varhaiskasvatuspäällikkö. Perusopetuksen opetussuunnitelmien kuntakohtaisten muutosten valmistelusta ovat vastanneet Kasvatus- ja opetusjohtajan nimeämä työryhmä, johon ovat kuuluneet Kausalan ja Kausan koulun rehtori, yläkoulun rehtori sekä kunnan erityisopetusta koordinoiva erityisopettaja. Muutoksia on käsitelty opettaja- ja rehtorikokouksissa. Lisäksi oppilaita ja huoltajia on osallistettu opetussuunnitelman muutosprosessiin mm. litin kunnan omalla kyselyllä tammikuussa 2026, sekä Päijät-Hämeen seudullisella kyselyllä tammihelmikuussa 2026.

Esi- ja perusopetuksessa perusopetuslakia (1090/2024) on uudistettu keskeisenä tavoitteena vahvistaa varhaista ja ennaltaehkäisevää tukea oppilaille. Muutos vaikuttaa opetussuunnitelmien oppimisen ja esiopetukseen osallistumiseen / koulunkäynnin tukea koskeviin osioihin. Uuden lain voimaan tullessa kolmiportainen tuki (yleinen, tehostettu ja erityinen tuki) poistui. Kolmiportaisen tuen tilalle otettiin käyttöön ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsi-/oppilaskohtaiset tukitoimet. Annettava tuki säilyy, mutta sitä kehitetään ja tukimuotoja sekä tukitoimia järjestellään ja nimetään uudelleen. Tuen tasojen sijaan päätetään konkreettisista tukimuodoista ja -toimista, jolloin suunnitelmallisuus ja ennakointi korostuvat niin opetuksen järjestämisessä kuin päivittäisessä opetustyössäkin. Huomioitavaa on, että kolmiportainen tuki säilyy edelleen varhaiskasvatuslaissa, jolloin kolmiportaista tukea sovelletaan esioppilaiden kohdalla edelleen esiopetusta täydentävässä varhaiskasvatuksessa. Osa esi- ja perusopetuksen tuen muutokseen liittyvistä kokonaisuuksista astui voimaan 1.8.2025 alkaen ja osa vasta siirtymäajan myötä elokuussa 2026.

Opetushallitus on antanut myös muutosmääräyksen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteisiin liikunnallisen elämäntavan edistämisestä, joka on lisätty tavoitteeksi erityisesti osana toimintakulttuurin kehittämistä. Päivitetyt paikalliset esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön näiltä osin 1.8.2026. Perusopetuksen ops-perusteissa päivityksiä on tehty lukuihin 3 ja 4. Lukua 3 on esimerkiksi päivitetty useissa kohdin vastaamaan perusopetuslain muutosta. Uusi toimintakulttuurin alaluku 4.2.3 käsittelee liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja paikallisesti päätettäviin asioihin (4.5) on omana kohtanaan lisätty, miten opetuksen järjestäjä toteuttaa liikunnallisen elämäntavan edistämistä ja miten toteutumista seurataan, arvioidaan ja kehitetään. Liikunnallisen elämäntavan edistämisen tavoitteena on vahvistaa lasten ja nuorten liikunnallista elämäntapaa osana esi- ja

perusopetusta sekä liikunnan merkitystä kokonaisvaltaisena elämäntaitona.

Lisäksi 1.8.2026 voimaan astuvat opetushallituksen muutosmääräykset perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden muutoksista koskien suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärää (S2), sekä valmistavan opetuksen lisäopetusta. Kyseiset muutosmääräykset eivät edellytä tässä vaiheessa kuntakohtaisia tarkennuksia.

Lukuvuoden 2026-2027 alusta voimaan tulevat muutokset:

- Tuen uudistuksen osalta perusopetuslain 4, 9, 20 i, 26 a ja 33 § muutokset sekä uudistettu oppivelvollisuuslaki astuvat voimaan 1.8.2026 alkaen:
 - Tehostetun tuen oppimissuunnitelmat, päätökset erityisestä tuesta ja erityisen tuen henkilökohtaiset opetuksen järjestämistä koskevat suunnitelmat on päivitettävä lain 4 a -luvun mukaisiksi viimeistään 31.8.2026
 - Pidennetty oppivelvollisuus poistuu, päätös varhennetusta oppivelvollisuudesta tehdään 1.8.2026 alkaen
 - 4 § velvollisuus järjestää perusopetusta ja esiopetusta
 - 9 § opetuksen laajuus
 - 20 i § koskee perusopetuksen järjestämistä oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella 1.8.2026 alkaen
 - 26 a täsmentää esiopetukseen osallistumista varhennetun oppivelvollisuuden tilanteissa
 - 33 § yhdenvertainen perusopetuksen järjestäminen koskien majoitusvelvoitetta
- Muutosmääräys Liikunnallisen elämäntavan edistäminen 1.8.2026 alkaen
- Muutosmääräys suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -oppimäärien (S2) osalta 1.8.2026 alkaen
- Muutosmääräys valmistavan opetuksen lisäopetus perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen

Kuntakohtaiset tarkennukset opetussuunnitelmiin löytyvät liitteistä:

- LIITE 1 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki
- LIITE 2 Opetuksen järjestäminen oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella
- LIITE 3 Liikunnallisen elämäntavan edistäminen
- Linkki: [litin perusopetuksen opetussuunnitelma 2016 - ePerusteet](#)

Lisäksi litin kunnassa otetaan käyttöön rajatun oppimäärän oppilaiden lukuvuositolustukseen vaadittava sanallisen arvioinnin liite lukuvuoden 2025-26 lukuvuosiarvioinnin yhteydessä.

litin kunnan hallintosäännön mukaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää esi- ja perusopetuslain 15 §:n ja lukiolain 12 §:n mukaisten opetussuunnitelmien hyväksymisestä. Kasvatus- ja opetusjohtaja esittelee kokouksessa litin perusopetuksen opetussuunnitelman muutokset 1.8.2026 alkaen koskien 1-6.vuosiluokkia.

Esittelijä

Kasvatus- ja opetusjohtaja Arne Ylipiha

Päätösehdotus

Lautakunta päättää hyväksyä esitetyt muutokset litin kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman osalta 1.8.2026 alkaen koskien vuosiluokkia 1-6 (Kausalan, Haapa-Kimolan ja Vuolenkosken koulut).

Päätös

Ptk tark.